

2

צריחת תרבות

תרבות הצריכה והפנאי נפרסת, במבט ביקורתי, במקבץ תערוכות מרתק במוזיאון הרצליה • באחת העבודות משמש האינטרנט כקניון הגדול של הדימויים והאייקונים, שאין ביניהם כל הפרדה היררכית, מה שמייצר שעטנז בין הטבעי והאנושי לבין המסחרי ובין המפוברק לבין האמיתי / חגית פלגרותם

ת גרש הטניס שעשבי צמחו פרא, שאדמתו כבושה בעקבות רגליים בלתי ספורטיביות, אבל אולי סקרניות, הוא שריד לנהנתנות שעייפנו ממנה וחדלנו לטפח. מחבטי טניס שנראים כעלי שלכת שנשרו ונסחפו ברוח, או אלות בייסבול שגולפו ופוסלו כשרידים של יער הניצבים בארון זכוכית מהודר, כגביעים למזכרת – אלה הם החומרים הבלתי שגרתיים שבהם טל פרנק משחקת ומפסלת, בתערוכת היחיד "שובר שוויון" במוזיאון הרצליה. במיצב בן "שלוש מערכות", פרנק שואבת השראה מעולם הספורט, אך שומטת את הקרקע הבטוחה והמוכרת מתחת לרגלי הצופה. "מציאות בדיונית הנשענת על עולם הספורט כסמן של תרבות הפנאי. במרווח שבין

היומיומי, השגור והמוכר לבין הפנטסטי והבלתי צפוי", מסבירה האוצרת סאלי הפטל נווה. "הצמחייה הצומחת פרא מורה על מהלך של התחרשות, חיוניות וצמיחה, אך מרמות גם על הרס, עיזובן וחורבן". עבודת הווידאו של קליף אוונס – "אזרח: הזאב והאומנת", פורסת לעיני הצופים קולאז' של מראות שלוקטו ממרחבי הרשת, ומהרקת אותם יחד לתמונת עולם גדוש להתפקע, המתקיים בתוך קניון צרכני קלאוסטרופובי. אגדה פוסטמודרנית שהיער שלה הוא האינטרנט, הקניון הגדול של הדימויים והאייקונים, שאין ביניהם כל הפרדה היררכית – בין הטבעי והאנושי לבין המסחרי, בין המפוברק לבין האמיתי. השמש היא הלוגו של בריטיש פטרולים, בצהוב וירוקירעל. הגיבורים הם

דמויות אסטרונוטים מנותקים בכתום, מתוכנית החלל של נאסא. האומנת היא דמות "הבת של השכן", שיוצאת לריצה בפארק העירוני, דוחפת עגלת תינוק אופנתית ספורטיבית. כולה אומרת בריאות ורעננות, אך כשהיא חוצה את הפריים נשאלת השאלה האם זו ריצה או מנוסה? אולי היא בורחת מגורש

הגירויים הבלתי ניתן להכלה. אולי הזאבים שבפריים הפותח, המשחרים לפתחה של גבעת טלטאביז בירוק דשא מלאכותי, אינם טורפים של ממש, אלא רק מזכירים את הטבע שכבר אבד. אוונס (38), אמן מצליח מארה"ב, נולד באוסטרליה וגדל כילד טבע, בקומונה מבודדת בטקסס. לדבריו, את היכרותו

אוונס: "אני מנסה ליצור נופים רוויים בעודפות שאנו רואים סביבנו. אני משתמש באיזכורים של דימויים מוכרים מפופ־ארט. אני משתמש בחומרים שאני מוצא באינטרנט, ומעביר אותם לאנימציה"

הראשונה עם האמנות עשה כאולמות קולנוע ובסרטוני אנימציה, ואלו משפיעים על התוכן ועל עולם הדימויים שלו. הוא מציג לראשונה בישראל בהזמנת האוצרת נטע גל עצמון, שפגשה את עבודותיו בניו־יורק. בימים אלה הוא מתארח בהרצליה ומקיים סדרת הרצאות בפני סטודנטים באקדמיות לאמנות בצלאל, המדרשה לאמנות ושנקר. החיבור של עבודותיו לשפת האנימציה והמדיה העכשווית הוצה תרבויות ודורות. "אני מנסה ליצור נופים רוויים בעודפות שאנו רואים סביבנו. אני משתמש באיזכורים של דימויים מוכרים מפופ־ארט ומעולם התרבות הפופולרית והצרכנית. אני משתמש בחומרים שאני מוצא באינטרנט, ומעביר אותם לאנימציה באמצעות תנועות

המצלמה. אני יוצר את הסביבה בשכבות שהולכות ונגלות. אנשים צופים בעבודה לפעמים שוב ושוב והגודש וריבוי הפרטים גורם להם לגלות בה פרטים חדשים בכל פעם, עד כדי כך שהם לא בטוחים שראו כבר את החלק הזה". פס הקול הדרמטי של עבודתו של אוונס, הכולל רעשי רקע, שבירי מוזיקה והמראות מטוסים, גולש ופולש להלל הסמוך, ומשתלב להפליא בעבודתה של אלה קנרל "התנסקות" – מיצב שאפתני ומרשים, המורכב משברי מטוסים שאספה במגרשי גרוטאות ובעיקר במנחת הרצליה, לא רחוק מהמוזיאון. עבודתה של קנרל, מעירה בסרקוזם על חטא הגאווה של המגביהים לעוף. היא נראית צינית ונוקבת במיוחד בהקשר של המיקום בהרצליה הבורגנית, והשימוש שהיא עושה בחלקי

טל בכלר. הרכב הפרטים מושך ומתעתע, עומד בניגוד לטכניקת ההשטחה של הדימוי על טפט, המתחזה לדקורציה שטחית ודורש התעמקות וגילוי של הסיפורים שמאחורי כל פרט ופרט. סוריאליזם והכלאה בין חי לדומם מופיעים ביתר שאת בתערוכת היחיד "מושך זמן" של אוריאל מירון. באולם הגדול של המוזיאון ניצבים פסלים מופשטים, שנוכחותם מזכירה מצד אחד רהיטים מזרחיים ומצד שני שלרי דינוזאורים ממוזיאוני הטבע הקלאסיים.

מירון התחיל את עבודתו בפירוק ופריסה של כסאות "כתר פלסטיק" פשוטים, חיתוך ומתיחת איבריהם למעין פסים ארוכים בעלי מפרקים מזרחיים. הוא יצר מהם רישום קווים מוחשיים כחלל, ובהמשך החל מכופף אותם ומחבר את מפרקיהם, לתוצאה של מעין יצורים חדשים. "העבודות מתקיימות במרחב שבין הציורי לפיסולי, בין האורגני למלאכותי", אומרת האוצרת איה לוריא, מנהלת מוזיאון הרצליה. ●

מטוסים קטנים, פרטיים. צעצועים לעשירים, שנחבלו והושלכו. ואולי הם נושאים גם זיכרון של אסון, כזה שאין לרבר עליו, שלא יקלקל את הקומפוזיציה היפה של החיים הטובים.

"הניסיון להמריא כרוך בהתמסרות לסכנה", אומרת קנרל, אמנית צעירה (30) בוגרת המחלקה לאמנות בשנקר. ההכלאה בין נסיקה והתרסקות בשם היצירה עובדת היטב ונקלטת כמילה תקינה ורכי משמעות. "העבודה בוחנת מצב תודעתי של ניגוד חד בין חלום או ציפייה להתעלות, לאהבה, להתרוממות רוח, ובין תוצאה אפשרית של כישלון... ככל שמתעצמת תחושת ההתעלות כך גדלה גם הסכנה להתמוטטות", כותבת האוצרת, גילה לימון. גם עבודתו של שי זילברמן "נאמן למקור", המוצגת בחדר הבא במוזיאון, משתלבת במכלול המורבידי מלא ההוד של היצירות הקודמות. זילברמן יצר טפט קיר שמשקף חדר ביתי, שכאלו איבר את צבעיו ונותר בשחור לבן דרמטי אך שקט. הקולאז' שלו פרוש על פני מרחב מרווח "תמונת נוף בעלת איכויות סוריאליסטיות של טבע מדומיין, מתעתע ומטריד", כותבת האוצרת

1. "אזרח: הזאב והאוחנת", קליף אוונס
2. "נאמן למקור", שי זילברמן
3. "שובר שוויון" טל פרנק
4. "התנסקות", אלה קנדל

המרחק בין הטבע לתרבות

מוזיאון הרצליה לאמנות
עכשוויות, ימים ב', ד', ו' ושבתי
14:00-10:00; ימים ג', ה'
16:00-20:00